

tallet, den Feil nemlig, at foreslaa Baner, for hvilke der ingen Undersøgelser foreligger, og det maa jo ogsaa have nogen Betydning, thi havde Mindretallet kun fremsat Forslag om saadanne Baner, hvor man havde aldeles paalidelige Undersøgelser, saa havde dette ialfsald i den Retning givet dem en vis Værdi, skjøndt de alligevel ikke dermed kunde siges at være de Baner, der burde sættes først. Hvad nu Flertallet angaar, saa har jeg den Hovedindvending imod dets Forslag, at det er bygget paa altfor mangelfulde Undersøgelser; for enkelte Baners Bedkommende har man Regjeringens Undersøgelser, for Andres Bedkommende har man maatte nøies med private Undersøgelser, som Regjeringen jo tidligere ikke har villet kalde gode nok, og endelig for en Dels Bedkommende har man slet ingen Undersøgelser, men man nøies med et Skøn. Dette synes mig ikke at være tilstræffeligt, naar man taler om saa omfattende Planer, thi det dreier sig ved Undersøgelser ikke blot om den finantzielle Betydning af Baneanlæggene, men tillige om, at man faar Banerne til at ligge paa de bedste Steder for Kommunikationen, og dette gjælder jo i dobbelt Betydning, naar Tælen er om over 60 Mil Bane, naar Tælen er om at give vort Jernbanenet en Udvidelse, som skal forslaa i det meste af en Nemesstealder. Dernæst vil jeg om Sagen i Almindelighed sige, at ligesom jeg altsaa personlig ikke vil kunne gaa ind paa Mindretallets og heller ikke paa Flertallets Forslag, saaledes antager jeg, at Mange ville være stillede paa samme Maade, og efter den Debat, jeg nu har hørt om Sagen, er der ingen Grund til at komme til nogen væsentlig anden Erkjendelse, og jeg maa derfor endnu i dette Dieblik antage, at, hvis Mindretallets Dagsorden og Flertallets store Plan for Jernbaner kom til at foreligge til Afstemning, saa vilde det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) vistnok faae Ret i, at Sandsynligheden for at faae Noget af dette vedtaget var overmaade ringe, men at der var mest Grund til at antage, at det Hele, jeg holder ikke af at sige: vilde gaa i Vandet, men at det Hele vilde blive udstemt, saa vi slet ikke fik Noget. Nu kan jeg ikke forslaa, at den ærede Regjering har villet lægge en ganske særlig Modstand fra dette Things Side imod Jernbaner i det Forslag, der fremkom igaar fra det ærede Medlem for Møen (Bojssen); thi det forekommer mig, at, naar man udstemte det Hele, maatte deri ligge et ligesaa fuldt og stærkt Bevis for, at Thinget ikke havde Lyft til at gaa ind paa Jernbaner, ja, jeg synes endog det maatte være stærkere, i Særdeleshed naar man sammenholder denne Eventualitet med Udtalelser, der ere fremkomne under Finanslovens Behandling angaaende de vanskelige økonomiske Forhold, vi ere inde i, og som mange frymsynde Mænd frygte for ville blive værre, end de for Dieblikket ere. Naar jeg altsaa har en varm Interesse for at faae vort

Jernbanenet udvidet, ikke blot, som det synes at fremgaa af enkelte Taleres Udtalelser, i den Egn, hvor jeg netop personlig kunde have nogen Interesse af det, men ganske i Almindelighed over det hele Land, saa maa jeg efter min Opfattelse stille mig paa det Standpunkt at stemme for at henvisse Sagen igjen til Udvalget, da jeg antager, at det er den Vej, der hurtigst vil føre os til paany at komme til at forhandle Jernbanelovforslag her i Salen og da med mere Udfigt til at faae et positivt Udbytte deraf, end der er Udfigt til for Dieblikket. Saaledes gaar det altsaa til, at min Kjerlighed til Jernbaner kan forenes med at stemme for Sagens Henvisning til Udvalget; jeg har nu desuden nogle andre Grunde, der nærmere ligge i de Hovedtanke, som ere fremkomne i Forslaget, og, uden at jeg skal komme ind paa nogen som helst Realitetsbehandling, kunde jeg dog ønske at udtale min Stilling til nogle af de Hovedtanke, der ere komne frem, og det saameget bestemtere, som man ikke godt kan værges sig imod den Tanke, at denne Behandling af Flertallets Forslag jo i Birkeligheden er en første Behandling. Det er jo først, siden Betænkningen kom frem, at vi her i Salen kunne have nogen Mening om, hvad det var for omfattende Planer, Flertallet vilde fremlægge. Det er første Gang, at de ere til Behandling, og under Forudsetning af, at Sagen igjen kommer til Behandling i Udvalget, maa en kort summarisk Fremstilling af Ens Stilling til Hovedtanken jo ogsaa have sin vælle Nytte. Jeg vil da sige, at jeg tror, at det er en rigtig Tanke, som Udvalget i sin Helhed, haade Flertal og Mindretal, erkjender stemmer med Regjeringens Forslag, at vi forlade den Maade, hvorpaa vi i de senere Aar have bygget vore Jernbaner. Jeg tror, det er rigtigt, at vi gaa ind paa Statsbaner, paa at Staten anlægger Banerne, men jeg tror ikke, at denne Regel kan blive uden Undtagelse; thi der vil altid være Egne, der ere saa særlig lokale, at deres Interesse paa ingen Maade kunne komme ind under Begrebet almindelig Interesse, selv om man fortolker dette Begreb meget liberalt, og som dog burde have Baner og ogsaa burde have Statsunderstøttelse dertil; thi naar saadanne Egne hjælpe til at bygge hele Landets Baner, hør de til Gjengjæld have nogen Understøttelse til deres egne Baner. De Erfaringer, som i de senere Aar ere komne frem fra de Baner, der ere byggede, de saakaldte private Baner, og de Erfaringer, der foreligger fra de ældste Baner, vi have her i Landet, vise tydelig, at Aktieselskabets Interesse og Publikums Interesse i Almindelighed ere modsatte Størrelser, der ikke lade sig forene, og at kun Staten kan drive en Bane med fuldt Hensyn til Landet og til Publikum i Almindelighed. Jeg kan ogsaa være enig med Flertallet i den Tanke, det har fremsat om en samlet Plan for vore Baner. Jeg tror, at et Lands Banenet netop er